

Pædagogisk læreplan for Dybendals Asyl 2021 version 2,0

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Kære læser

Velkommen til lærerplanen anno 2021. Den styrkede lærerplan for Dybendals Asyl version 2.0

Dybendals Asyl har eksisteret som institution siden 1. oktober 1953. Vi er i dag en del af det forpligtende netværk hørende under Det Københavnske og Nørrebro Asylselskab. Vi er en selvejende institution i en 2-strengt bestyrelse. Vi referer både til en institutionsbestyrelse og en forældrebestyrelse. Det betyder at vores formelle arbejdsgiver er institutionsbestyrelsen som også administrerer Asylselskabets fond. Vores forældrebestyrelse er forældrenes "stemme" og dem vi er tættest på i hverdagen. Vi lægger stor vægt på forældrepartnerskabet, og arbejder derfor også for at vores forældre får lyst til at være ambassadører for vores institution. Vi har ændret vores navn til Dybendals Asyl for at markere vores tætte samarbejde i netværket Asylselskabet.

Vores hus ligger i en lille oase midt i et boligkvarter. Vi ligger sådan gemt lidt væk, men når først man nærmer sig, er man ikke i tvivl om at her ligger en dejlig institution. Vores hus fik en kærlig ansigtsløftning i efteråret 2018, hvor der blev udskiftet vinduer, facaden og de indvendige vægge blev malet, vi fik nye akustikplader på væggene og udskiftet brandtrappen. Sammen med vores skønne tætbevoksede legeplads danner huset nu i endnu højere grad rammen for børnenes læringsmiljø.

Huset er i 2 etager. På 1.salen har vi vores vuggestue som er normeret til 12 børn, derudover ligger vores køkken, samtalerum og kontor ligeledes her.

Vores vuggestuebørn lærer hurtigt at begå sig på trappen, både når børnene ankommer, når de tager på ture, legepladsen eller kravler ned til vores krea-rum i kælderens.

Køkkenet laver varm med 3 gange om ugen og 2 af dagene er der rugbrødsmadder hvor børnene selv er med til at vælge pålægget. Ligeledes danner måltidet altid rammen om en vigtig læring i et være en aktiv del af et fællesskab, i forhold til selv at mestre at øse, hælde, balancere, smage og lade snakken gå. Her lærer børnene at hjælpe sig selv og hinanden.

Vuggestuens personalet deler dagligt børnene op i mindre grupper, så de voksne kan være tæt på børnenes læring. Det giver det enkelte barn bedre muligheder for at lære sig selv at kende i samspil med jævnaldrende kammerater. Jo større barnet er, jo vigtigere er det at det kan begå sig i større sociale sammenhænge. Dette øver vi ligeledes dagligt når vi holder samling, laver sanglege, eller omdanner stuen til et kravle eller løbe-land. Her bliver barnets motorik prøvet af og styrket, når det kravler op på bordene og hopper ned på madrassen. Hver uge laves aktivitetsplan så der bliver budt ind med en variation af lærerplanens 6 temaer.

Børnehaven er normeret til 37 børn. 19 børn på Hvepsebo og 18 børn på Myretuen.

Børnehaven er kendetegnet ved at være aldersopdelt. Myretuen rummer de mindste børn som er fra ca 2,10 til ca 4 år. Hvepsebo rummer de største børn i børnehaven, der typisk vil være omkring 4 år når de starter og fortsætter her til de skal videre på KKFO. Denne organisering blev gennemført under Coronaen, da vi ønskede at bevare børnenes aldersvarende relationer på stuen, da der under pandemiens førtse tid ikke var muligt at lege på tværs af stuerne. Dette gav en positiv effekt for børnene, så derfor har vi bevaret aldersopdelingen. Særligt i de perioder hvor vi har særligt fokus på overgangen fra mindste stuen til stor-stuen, har vi lidt mere åbne døre, så de yngste børn får en langsom tilknytning til den nye stue, og deres nye voksne. De motiveres af hinanden, deres kammerater, rummets indretning og de voksnes tilstedeværelse i rummene og legene.

Det store børnefællesskab kommer primært til udtryk på legepladsen, hvor de forskellige aldre møder hinanden. Således kan søskendebørn stadig opleve hinanden i lege og aktiviteter, selv om børnene er opdelt i alder på stuerne.

Inspireret af den styrkede lærerplans rammer for et læringsrum hele dagen, forsøger vi hver dag at arbejde både med input fra de voksne, som afstemmes med børnegruppens behov for læring og barnets selvinitierede leg. Legen er central for barnets læring og udvikling, og vi har meget fokus på at skabe rammer for at alle

børn kan lære sig selv og børnefællesskabet at kende igennem de mange lege som foregår igennem en dag.

Både i legen, aktiviteterne og rutinerne afprøves både fin og grov motoriske færdigheder. Der arbejdes med kreative udtryk og udelivet og lokalområdet bliver udforsket og afprøvet hver uge når stuerne tager på ture. Stuens voksne er ansvarlige ift et godt forældresamarbejde. Stuens voksne er de primære ansvarlige overfor forældrene, så det er dem der skal have den største viden om barnet og dem er afholder forældresamtaler, og tager sig af de vigtigste overleveringer og snakke med forældrene i hverdagen.

Denne lærerplan er som nævnt i overskriften version 2,0, den indeholder derfor først en evaluering af vores praksis siden vi lavede version 1,0.

Da vi kikkede vores lærerplan igennem kom vi frem til følgende områder vi ønskede at evaluere;

1. Legen
2. Dannelse og børneperspektiv
3. Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen
4. Børn i udsatte positioner
5. Forældresamarbejdet
6. Evalueringskulturen på Dybendal

Dette gjorde vi ved at lave forskellige skrivegrupper blandt personalet på tværs af huset, så alle kunne bidrage til de mange vigtige faglige tanker og perspektiver. Vores næste skridt er at få tilrettet vores pædagogiske lærerplan på baggrund af evalueringen fra 2021, så ledes at temaerne kun står én gang. Men vi mangler en mere dybtgående proces hvor vi får fjernet alt det tekst der ikke er relevant. Vi håber ikke læseren står helt af, når der er flere afsnit som der beskriver det samme.

Evaluering af LEG:

Legen har stor betydning for børns trivsel, fordi det er i legen, at børnene forholder sig søgende, udforskende og skabende over for deres omgivelser og skaber relationer til andre børn.

Børn lærer sociale og kulturelle spilleregler at kende gennem legene, hvilket er vigtigt for barnets muligheder for bl.a. at udvikle selvbestemmelse og integritet.

Derfor er det vigtigt at børnene får tid og rum til legen. Gennem iagttagelser af børns leg kan det pædagogiske personale opnå indsigt i børns trivsel, kompetencer og behov.

På Dybendal vil vi:

Skabe gode muligheder og inspirere til leg, hvor børns nysgerrighed og fantasi udvikles. Vi lægger op til leg, igangsætter, understøtter, inddrager alle børn i leg og undgår at være styrende i legen, så børnenes egne initiativer bremses.

1. Hvordan oplever børnene i vores dagtilbud, at vi anerkender og skaber rum for legen i den hverdag, og i det pædagogiske læringsmiljø, vi tilrettelægger for børnene?

- Vi deler børnegruppen op i 2 eller 3 mindre grupper, hvilket er med til at skabe fordybelse, rum og rammer for legen.
Vi laver legezoner i rummene, og udnytter vores kvadratmeter bedst mulig for at give plads til legen. Vi understøtter legen bedst muligt så den kan udvikles med eller uden voksendeltagelse.
- Vi har bl.a. lavet et hjørne til køkken/ dukker, konstruktionsleg, bondegårds dyr el andet tema, sansemotorisk bane, huleleg, hoppe / tumlehjørne osv.
Så vi skaber små rum i rum, for at understøtte børnenes legefællesskaber.
- Vi anerkender børnenes leg, ved at ugens struktur er delt op således, at fredag er frie for de pædagogiske planlagte aktiviteter. Dette giver plads til børnenes spor, interesser til de lege de ønsker at igangsætte. Hvilket også er gældende for alle ugens eftermiddage eller efter vores daglige planlagte aktiviteter. På den måde giver vi både plads til planlagte pædagogiske aktiviteter, samt rum til at værne om børnenes egne igangsættelser og legefællesskaber.

2. Hvordan understøtter vi, at alle børn har mulighed for at være med i legen?

- Vi understøtter ved at være opmærksomme på børnene. Oplever vi et barn der har udfordringer ved at komme ind i en leg/legefællesskaber, går vi ind og guider barnet, og prøver at hjælpe barnet ind i et legefællesskab.
- Derudover bruger vi dagligt bøger samt højtlesning (fri for mobberi i Børnehaven) til at italesætte dagligdags konflikter bl.a. hvilke følelser man kan få, hvis man får et nej i en leg.
- Vi sørger vi for, at være i barnets højde, vi sidder meget nede på gulvet, og kan derfor hurtigt understøtte, hvis vi oplever et barn har svært ved at komme ind i legen. Vi holder os i nærheden af legen, for at kunne understøtte, guide, inspirere og hjælpe, hvis der opstår behov undervejs i legen.
- Vi skal være nysgerrige på, hvad børnene er optagede af, og tage ting frem, der kan inspirere

til leg med dette eller vi laver rammen for legen fx lægesæt, putte dukker, køkkenlegetøj, hånddukker, instrumenter, busbane, bondegård dyr, boldleg, løbeleg, tumleleg, huleleg, vandleg på badeværelset mm.

- Der skal fotos på kasser med legetøj og børnene skal være med til at rydde tingene op, så de er på deres plads og børnene kan finde dem og bruge dem igen på eget initiativ.
- Vi skal støtte børnenes egne initiativer og afvente hvad der sker, så vi ikke griber for hurtigt ind, måske dette fører til en god leg.

3. Hvad gør vi for, at børnene får mulighed for at afprøve forskellige roller og positioner i legen?

- Vi giver børnene mulighed for at afprøve forskellige roller og positioner i legen på den måde, at vi nogle gange sammensætter grupperne i legefællesskabet. Så vi på den måde giver børnene muligheden for at indtage forskellige roller.
- Fremadrettet vil gerne have et større fokus på, at give børnene mulighed for at afprøve forskellige roller.

4. Hvordan har vi undersøgt den læring og udvikling, der sker i børnenes leg?

- Vi vil fremadrettet gerne opnå at undersøge den læring og udvikling noget mere. F.eks. gennem videooptagelser, hvor vi iagttager børnenes leg. Vi iagttager meget børnene på afstand, mens de agerer i forskellige legefællesskaber, samt guider børnene.

- Dannelse og børneperspektiv (20/01)

1. Hvordan forstås i dannelse? Og hvordan afspejles den forståelse i tilrettelæggelsen af vores pædagogiske læringsmiljø –

Vi ser dannelse som en ligestilling og demokrati i vores børnegruppe. Alle har en stemme, og alles stemme har en betydning. Alle børnene er ligeværdige i deres værdier, og holdninger og ingen er hævet over andre.

Dette afspejler sig i vores tilgang til børnene og dagligdagen ved at vi har samling hvor alle har mulighed for at deltage. Vi vil have at alle deltager, men der kan være forskellige måder at deltage på. F.eks. at barnet kan deltage på sin måde, efter barnets behov. Hvis man har

behov for det kan man sidde på en stol ved bordene, eller sidde trukket lidt tilbage fra andre deltagende. Vi har en afsluttende sang for samlingen, som alle kender og kan som gør at vi har en fast kontinuitet.

2. Hvordan skaber vi lige deltagelsesmuligheder for de børn, der har brug for støtte til at komme med initiativer og bruge deres demokratiske stemme?

Vi har et fokus på de børn som har brug for ekstra støtte til at deltage i demokratiet, ved at vælge dem oftere end dem som altid har hånden oppe. Vi forsøger at booste deres mod og begejstring for at være en del af fælleskabet.

3. Hvornår har vi senest brugt børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle vores pædagogiske læringsmiljø?

På den pædagogiske del har vi haft fokus på den musiske del, ved at købe nye instrumenter og fulgt børnenes spor. Det er i januar måned 2021 at vi har købt de nye instrumenter. Vi har også haft en ændring på vores borddækning, ved at børnene deltager, fordi børnene krævede at være med. Dette trådte i kraft i september 2020.

4. I hvilke situationer kunne det være relevant at inddrage børnenes perspektiver, hvor vi ikke gør det i dag?

Vi har snakket om at få børnene med på banen for samlingen, og gøre det til en ting som barnet ønsker. Eks. kan et barn fortælle resten af stuen, omkring et stykke legetøj. Der kan være en samler, eller en hjælper.

Evaluering af et pædagogisk læringsmiljø hele dagen:

1. Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske praksis, så vi har et stærkt pædagogisk læringsmiljø i både leg, aktiviteter og rutiner?

Vi er med til at lave rammerne både formiddag, og eftermiddagen vi skaber rammerne for hvad der kan leges med. For børnehavebørnenes vedkommende har vi gruppeopdelte aktiviteter som

Hele huset holder samling på forskellige niveauer fra ca. 10.45

Vi har en rutine som hedder samling som skaber fælleskab, mulighed for deltagelse for udsatte børn, og som skaber genkendelse, og øvning i at vente på tur, række hånden op, medborgerskab og medbestemmelse i børneperspektivet. Minimum 2 dage om ugen er vi gruppeopdelte aktiviteter, at børnene lærer på deres eget aldersniveau. For storegruppen udfordres gælder det at de udfordres at jævnaldrene, og laver aldersvarende aktiviteter og baseret på skoleforberedende. For vuggestuen gælder det at de deles op

Grundet corona er vi delt mere op. Vi skaber mulighed for fordybelse blandt os voksne. Vi tilgodeser og aftaler at hvis én af os er midt i en aktivitet, eller starter noget op så er det en af os andre som er tilrådhed for andre børn som f.eks. skal have hjælp på toilet, konflikthåndtering eller tage i mod/sige farvel situation. Børnene er

obs. på hvilke voksne, som laver hvad, og ellers er det okay at sende et barn videre, hvis man selv er den voksne som er midt i en aktivitet.

2. Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til grund for den måde, vi tilrettelægger vores pædagogiske læringsmiljø på?

Grundet corona har vi vi begrænset udvalg af legetøj hver dag, da vi har delt tingene op til de forskellige dage for at sprede eventuelt smitterisiko ved at lege med det samme flere dage i træk. Vi har købt kasse til legetøj, og laver hver morgen legestationer ud fra hvilken dag vi har. Her har vi fokus på konstruktionsleg, hvis vi har klodser fremme, magteneter til konstruktion. Legeredskaber hvor der er mulighed for pædagogiske udviklingsmuligheder, kreativitet og finmotorisk udfoldelse ved perler.

3. Hvordan kan vi undersøge, hvad børnene får ud af vores måde at tilrettelægge vores pædagogiske læringsmiljø på?

Hele huset har fokus på børnemedinddragelse. Vi holder samlinger med demokrati, og flertal af stemmer får ret. På et yngre niveau har børnene medinddragelse på hvilke sange de synger, præsentation af mad, inddragelse på hvor de går hen på tur. Vi undersøger om børnene imitere om børnene leger de samme lege, som vi har præsenteret dem for, og det har vi set gennem de sidste par måneder at de gør.

Når børnene imitere de lege som vi har præsenteret, får de det ud af det at de får en selvforståelse og selvopfattelse af dem selv og andre i legen. Hvem er med i legen? Hvem spiller hvilke roller, og hvorfor? Ved at der ikke er en voksen med i legen skal de selv lære at tage styringen, bestemme ting, og kunne træde i karakter hvis de vil have indflydelse.

4. Oplever vi, at vi har brug for mere eller en anden viden og kompetence for at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø gennem hele dagen?

Vi har set at ved at vi har præsenteret dem for nye plakater, billeder, og sangplakater så har vi fanget deres interesse. Vi skaber inspiration. Vi kan ud fra ting på stuen, lave lege ud fra hvad der er på plakaterne/sangkortene. Vi kunne godt bruge mere forberedelsestid, for at kunne fordybe os i et emne, inden vi skal videreformidle det før børnene.

Evaluerings af "Børn i udsatte positioner":

Børn kan være i en udsat position af mange forskellige årsager, og vi har ansvaret for at igangsætte en målrettet tidlig indsats for at støtte de udsatte børn.

I perioder kan børn have brug for særlig opmærksomhed og hjælp til at kunne deltage i leg, planlagte aktiviteter samt mindre og større børnefællesskaber.

Kvaliteten i samspillet med det pædagogiske personale er afgørende for, at børn i udsatte positioner kommer til at opleve sig som betydningsfulde i fællesskabet.

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vi mener, at vores arbejde med mindre børnegrupper hjælper til at integrere børn i udsatte positioner.

Vi vælger metoder og aktiviteter, der understøtter børnenes udvikling, trivsel og læring både for det enkelte barn og for børnegruppen generelt. I mindre grupper har vi fokus på f.eks. det sociale, fællesskabet, barnets sprog, fin og grov motorik, og koncentration.

Børn i udsatte positioner holdes i børnefællesskabet på egne præmisser, hvor det pædagogiske personale er opsat på at minimere situationer, hvor barnet tages ud af fællesskabet.

Det er vigtigt for os:

-At børn i udsatte positioner har mulighed for at opleve sig som ligeværdige medspillere i børnefællesskabet.

-At børn i udsatte positioner oplever sig værdsat, og at legen og læringen tager udgangspunkt i barnets styrker.

-Vi arbejder således for udvikling af fællesskaber, der er præget af gode relationer og positive samspilsmønstre, som understøttes af vores viden omkring leg, kreativitet og læring.

Vores samarbejde med andre instanser:

Børn i udsatte positioner, bliver taget op på vores teammøder, p-møder, møder med deltagelse af forældre samt relevante pædagogisk personale.

Både forældre og det pædagogiske personale kan bede om et møde med relevante samarbejdspartnere om barnets udfordringer.

Der indhentes altid samtykke fra forældrene, når vi samarbejder med eksterne samarbejdspartnere. Så som psykolog, støttepædagog, sundhedsplejerske og assistance fra tale/høre-pædagog samt få sparring fra asylselskabets og lokale ressource teams.

Der bliver lavet TOPI 2 gange årligt på alle børn og oprettet fokuspunkter, hvis der er behov for dette. Alt dette med øje for at understøtte barnets trivsel og udvikling.

Fælles for dem alle er, at de kan bidrage med deres faglighed og ekspertise. Det gør at vi kan præcisere og tilrettelægge den pædagogiske indsats, og dermed give de bedste rammer for barnets udvikling.

De arbejdsredskaber vi benytter er:

Smitt model, sprogvurderinger, aktionslæring og visuel pædagogisk refleksion. Læreplanstemaerne bliver tilpasset, så det enkelte barn kan være med.

Der arbejdes løbende med nye tiltag på stuerne, for at gøre hverdagen mere forudsigelig for børn i udsatte positioner.

Evaluerings af Samarbejdet med forældre om børns læring

Vi sætter så vidt muligt dagligt tid af ved aflevering og afhentning til at udveksle information om det enkelte barn. Ved aflevering kan dette fx være: Hvordan har barnet sovet? Hvordan har weekenden/fridagen været? Er der noget særligt, vi skal være opmærksomme på, som kan have betydning for barnets dag i institutionen? Ved afhentning kan informationerne fx være: Hvordan har dagen overordnet været? Har barnet slået sig? Har der været nogen konflikter eller følelsesmæssige reaktioner, som forældrene skal være opmærksomme på? Praktiske beskeder angående bleer, skiftetøj, mm. Derudover er det altid vigtigt at fortælle noget positivt om det enkelte barn i den daglige kontakt til forældrene. Desuden gør vi løbende forældrene op-

mærksomme på, at de altid er velkomne til at ringe eller skrive, hvis der er noget, de gerne vil drøfte, som der ikke er mulighed for ved aflevering/afhentning.

Ligesom forældrene har forventninger til os som institution, har vi også forventninger til forældrene. Samarbejdet går begge veje; Vi har et fælles ansvar for at sikre børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Udover den daglige personlige kontakt til forældrene, foregår samarbejdet og kommunikationen i dagligdagen via den fælles platform KbhBarn. Her skriver de enkelte stuer hver dag dagbog og uploader dagens billeder. Her er det også muligt for personale og forældre at skrive beskeder af forskellig art til hinanden, og ferie, fridage, sygefravær og sovetider kan registreres. Som institution forventer vi, at forældrene gør brug af denne platform; dvs. løbende holder sig opdateret om deres børns hverdag samt registrerer fravær og afleverings- og afhentningstider.

Til trods for forskelligheder og forskellige holdninger, er det væsentligt at huske på, at alle forældre ønsker det bedste for sine børn. Det er vigtigt, at vi som personale forholder os åbne og nysgerrige overfor de enkelte forældre og deres behov. Selvom det er vores opgave som pædagogisk personale at rådgive og vejlede forældre om deres barns trivsel, udvikling, læring og dannelse, er det samtidigt vigtigt, vi er opmærksomme på, at forældre besidder en helt unik viden om sine barn. Denne viden kan vi gennem tillid og imødekommenthed få indblik i, så vi i *fællesskab* kan fremme barnets trivsel.

Til det årlige forældremøde, som afholdes stuevis, har vi fokus på at skabe en god dialog med forældrene om stuens pædagogiske arbejde. Vi inddrager deres viden og lytter nysgerrigt til deres synspunkter og perspektiver, herunder konstruktiv kritik, forslag til forandringer, fremtidige ønsker, mm. På den måde skabes der ejerskab ved at give forældrene mulighed for selv at bidrage. Ligeledes har vi altid fokus på forældrenes oplevelse ved de forældresamtaler, der bliver afholdt med de enkelte forældre i løbet af året. Derudover har vi vores forældrebestyrelse, som løbende afholder møder og er involveret i det pædagogiske arbejde i vores institution.

Evaluering af vores Evaluerende pædagogisk praksis:

Vi har igennem hele året fokus på personalets faglighed. Vi har bl.a. kompetencedage, arbejde med praksisfortællinger, refleksionstid og faglige aftener med drøftelse af udvalgt faglitteratur eller oplæg fra forskellige relevante fagpersoner. Dertil sættes der fokus på personalets faglige udvikling til de årlige MUS (medarbejderudviklings-samtaler) og GRUS (gruppeudviklings-samtaler). Ligeledes er det af stor betydning, at vi i vores institution løbende har studerende, som kan stille sig kritisk og/eller reflekterende overfor husets praksis samt bidrage til husets videre udvikling af pædagogisk praksis. Alt dette er med til at sikre, at vi er faglig klædt på til at evaluere husets pædagogiske læringsmiljø, der fortsat har til formål at skabe en høj kvalitet i det pædagogiske arbejde igennem hele dagen. Vi afsætter faste tidspunkter til evaluering, og vi benytter samme evalueringsmetoder på tværs af stuerne, således vi sikrer en løbende og systematisk evaluering. Når vi evaluerer, tager vi udgangspunkt i konkrete eksempler fra vores praksis, og disse eksempler er praksisfortællinger fra *hele dagen* og ikke kun bestemte tidspunkter/aktiviteter. Dette er med henblik på at sikre sammenhæng mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. En del

af evalueringen er også at anvende den tilegnede viden til at justere praksis. Dette gøres bl.a. ved at anvende systematisk evaluering såsom SMTTE-modellen, der er et dynamisk redskab, hvor de praktiske tiltag løbende justeres, og en ny indsigt således reelt kan føre til en ændring i praksis.

Pædagogisk grundlag

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

For at kunne sikre børnene et læringsmiljø hele dagen, så arbejder vi med en bevidsthed om at børn ikke kun lærer i de traditionelle aktiviteter, der typisk ligger om formiddagen. Børn lærer hele dagen, og har brug for opmærksomme voksne hele dagen. Vi er i en proces hvor vi arbejder med at skabe tydelighed i organiseringen, således at der altid er en fordybelsesvoksen og en praktisk voksen. Vi har arbejdet med forskellige tanker om hvorvidt den praktiske voksen skal hedde en "flyver", og hvorvidt denne skal have en tydelig markering i form af en særlig t-shirt eller kasket eller lignende. Dette skal markere både overfor forældre og børn at det er primært denne voksen man skal henvende sig til, hvis man ønsker en praktisk opgave løst, eller hjulpet med. Det skaber længere tids fordybelse for de børn, der sidder med den nærværende voksen. Denne organisering er ikke helt på plads endnu, men bevidstheden om vigtigheden af dette er til stede.

Bevidstheden og nysgerrigheden er en del af vores pædagogiske faglighed når vi skaber et læringsrum for barnet hele dagen. Det være sig i rutiner, i barnets leg og i de førnævnte aktiviteter.

Vi veksler i vores rammesætning mellem den læring der er voksenstyret, den der er børnestyret og den hvor vi hjælper hinanden. I indledningen af lærerplanen fortæller vi mere om hvordan vi organiserer os i løbet af dagen.

Vi arbejder hele tiden på at dygtiggøre os i ikke at "stjæle" læringen for barnet. Dette kan kræve en skarp styring af tiden, f.eks. når børnene skal på legepladsen og iføre sig deres flyverdragter, støvler, hue og vanter, eller regntøj. Her er det vigtigt at give sig tid til at det enkelte barn, både bliver udfordret og motive-

ret til at gøre så meget som muligt selv, og få en god selvværdsfølelse over, at nu skal jeg slet ikke have hjælp mere, jeg klarer det hele selv. Samtidig kan der være børn der skal have lidt mere hjælp og støtte i at få en strømpe ned over hælen, eller en arm presset ud igennem et flyverdragteærme, også opleve sig set og forstået og hjulpet. Det gør ikke noget det tager 20 minutter for en gruppe 3-årige børn at komme på legepladsen, når de til gengæld har haft en god oplevelse af at mestre at kunne tage næsten alt tøjet på selv.

Vi har snakket om hvorvidt vi skulle organisere vores skema anderledes i børnehaven, således at der var 5 faste voksne om formiddagen og 5 voksne om eftermiddagen, i stedet for nu, hvor der er 6 voksne om formiddagen og 4 voksne om eftermiddagen. Når vores skema stadig er indrettet sådan handler det om det traditionelle fokus på de planlagte aktiviteter om formiddagen, også har brug for flere voksne til at skabe små grupper der imødeser det enkelte barns udvikling. Men hvis vi skal kunne skabe små grupper i løbet af hele dagen, og dermed en tydeligere rød tråd igennem barnets læringsliv over hele dagen, må vi også reflektere over hvordan vores skema harmonerer bedst muligt med dette.

Når vi planlægger vores aktiviteter er det altid vigtigt at vi kikker på den aktuelle børnegruppe, og får defineret hvad denne gruppe har særligt brug for at lære. Vi har i en periode haft en stor overvægt af drenge, og selv om drenge selvfølgelig er forskellige, så kan mange drenge lide de fysiske lege som fange-leg og slås-lege. Her har vi voksne en stor opgave i at hjælpe med at skabe nogle gode kulturer for hvordan man kan være vild på en respektfuld måde. I vores pudrum er der tit en voksen tilstede som hjælper med at rammesætte legen, så børnene lærer at respektere og forstå hinanden. Derfor er det også nogle gange den voksne der bestemmer hvor mange børn der kan være i rummet, således at de børn der har brug for en særlig øve-bane, kan være i pudrummet med kun få andre børn.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Forældresamarbejde:

I Børnehuset Dybendal lægger vi stor vægt på samarbejdet med forældre og den fælles kommunikation. Vi deler et ansvar for at understøtte barnets udvikling og drage omsorg, og således kan vi bygge bro mellem barnets institutionsliv og private børneliv. Det hører med til vores børnesyn at alle børn er forskellige og det er vores ansvar at facilitere og rammesætte en hverdag der tilgodeser den enkelte – og lige så ser vi også forældre som individer som har forskellige behov. Kun sådan kan vores samarbejde bygge på et konstruktivt og tillidsfuldt fundament.

Når et barn starter på Dybendal så tager vi altid en lille snak med forældrene. Denne samtale følges op indenfor 3 mdr hvor vi kommer rundt omkring barnets trivsel både hjemme og i institutionen. Derefter stræber vi efter at holde en samtale med forældre 1 gang om året.

Hvordan foregår det i praksis?

Det kan være nok så flot at sige højt at forældresamarbejdet har høj prioritet her hos os, men hvordan kom-

mer det reelt til udtryk i hverdagen og hvilke forventninger har vi til jer forældre. Herunder har vi forsøgt, at tydeliggøre ved hjælp af eksempler, hvordan I i hjemmet kan understøtte vores arbejde i institutionen:

Institutionen:

Vi informerer jer om barnets venskaber og relationer og daglige trivsel. Er der udfordringer af den ene eller anden art, så stræber vi efter at have et konstruktivt ressourcensyn på barnet, således at vi hele tiden fortæller om hvad der fungerer.

Forældre:

I italesætter de andre børn positivt derhjemme og arrangerer legeaftaler enten i hjemmet eller måske på neutral grund i form af en offentlig legeplads. Er der udfordringer med barnet i relation til andre, så forventer vi at I er nysgerrige overfor hvad der er på spil for jeres barn og i børnegruppen i øvrigt. Har I spørgsmål i denne forbindelse så retter I henvendelse med det samme til barnets gruppevoksne.

Institutionen:

Vi laver sociale arrangementer i institutionen som fx sommerfest og arbejdsdag.

Forældre:

I deltager og støtter op. Evt. tager I initiativ til madlavning, aktiviteter eller forældreband

Institutionen:

Vi hjælper børn til at få en forståelse for basal hygiejne

Forældre:

I tager skoene af når I kommer ind og hjælper børnene med at få vasket hænder.

Institutionen:

Vi observerer individuelle behov og udfordringer som fx motoriske eller sproglige

Forældre:

I støtter op ved hjælp af højtlesning, syng sange eller lege på klatrestativ.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

I Børnehuset Dybendal er vi vandt til at arbejde med børn i udsatte positioner. Det kan være børn, der befinder sig i periferien af legefælleskaberne, børn som har brug for ekstra omsorg og hjælp til at overkomme forskellige følelsesmæssige udfordringer, eller børn der har brug for en ekstra opmærksomhed i forhold til deres motorik eller sprog.

Fælles for arbejdet omkring disse børn er i virkeligheden at ophæve den udsatte position, så de bliver ligeværdige medlemmer af børnefælleskabet, og accepteret fuldt ud af de andre børn.

Vi bruger eksempelvis "den pædagogiske bagdør", som er en måde hvor barnet kan have mulighed for at trække sig fra en aktivitet, hvis denne bliver for svær at være i. Men på en måde så barnet ikke føler sig

ekskluderet, men netop accepteret lige dér hvor dets udviklingszone befinder sig. Ligeledes gør vi brug af muligheden for at børn kan få en "pause". "Pausen" vil typisk ligge tidsmæssigt enten lige efter frokost, eller efter vi har været en tur på legepladsen, ved 13-tiden. Der kan også være børn, der i løbet af dagen kan have brug for en pause, og det forsøger de voksne ligeledes at hjælpe med.

Men vigtigst er dialogen med barnet, så barnet føler sig set, hørt og forstået. Ligeledes påhviler der de voksne en vigtig opgave i at være tilstede og hjælpe med at rammesætte og "oversætte" legen, når "legesproget" ikke er ens og tilstrækkeligt blandt børnene. Dette er en svær opgave, men ikke desto mindre fuldstændig afgørende for barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.

En anden måde hvor vi skaber inklusion i børnegruppen, er ved at give en særlig positiv og omsorgsfuld opmærksomhed til børn der kan have svært ved de sociale spilleregler. Ved at understøtte barnets udgangspunkt, kan barnet få positive oplevelser med sig selv, og dermed også med sit samspil med andre. Vi arbejder ligeledes med voksenskit. Her kan den voksne enten selv bede en kollega tage over ift en svær situation med et barn, eller det kan være en kollega der overværer en svær situation, og tilbyder sin hjælp. Når en situation har været svær, er det den voksnes ansvar altid efterfølgende at følge op med barnet, og får opklaret eventuelle misforståelser.

Vi gør jævnligt brug af de eksterne faglige ressourcer der er til stede i Brønshøj-Vanløse. Det gælder både støttepædagog, psykolog og talepædagog. Derudover har vi årligt tilsynsbesøg af sundhedsplejersken og vi har mulighed for at rette henvendelse til området socialrådgiver. Derudover deltager vi både i det lokale ressource team og i Asylselskabets. På ressource teamsne kan vi få fagligt sparring til at hjælpe udsatte børn endnu bedre.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Sammenhæng til Børnehaveklassen

Gennem barnets institutionsliv kommer det tættere og tættere på at skulle starte i skolen. Lige fra vuggestuen af, så arbejder vi med det sociale fællesskab, om hvordan ens egne grænser er og hvordan man indgår med den øvrige børnegruppe. Når vi holder samlinger og venter på tur, giver plads til de andre børn, og plads til en selv, så øver vi os i en dag at skulle over på et fritidshjem og en skole hvor der stilles store krav til barnets deltagelse. Derfor er det vigtigt at vi igennem de ca 3-5 år de går i vores børnehus, langsomt og sikkert gør det trygt, tillidsfuldt, nysgerrigt og socialt så det får en så god skolestart som muligt.

1.maj er det skiftedag. Det betyder at de børn der fylder eller er fyldt 6 år starter på fritidshjem. Således overgår de mellemste børn til storgruppen, som vi kalder den ældste børnegruppe.

Allerede i slutningen af mellemgruppens tid forbereder vi både børn og forældre på at om lidt bliver de storgruppe, og dermed de største børn i børnehaven, og dem der om et år skal i skole.

Det kan være meget forskelligt hvilke dynamikker der er i den enkelte storgruppe, men vores overordnede fokus på gruppen er at de skal kunne begå sig socialt i en sammenhæng med færre voksne og større krav til det enkelte barn.

Vi udfordrer storgruppen i kunstuger i blandede aldersgrupper en gang om året.

Hvert år afslutter storgruppen med at gå Lucia og lave en cirkusforestilling.

Vi tager på koloni to overnatninger en gang om året.

Vi laver regellege, spiller spil og lærer at tælle, vente på tur og tabe og vinde.

Vi går på længere ture, tager på biblioteket og andre kulturelle steder.

Øver trafiktræning blandt andet på vores ture.

I krop og bevægelse udfordrer vi børnene til at samarbejde, lytte og interagerer med hinanden.

I værkstedet lærer vi børnene at samarbejde, kreere, fordybe sig og bruge forskellige materialer.

Vi arbejder med at kende egne og andres følelser og grænser.

Fra Januar og frem har vi endnu mere fokus på undervisningsforberedende aktiviteter.

Alle aktiviteter tager udgangspunkt i læreplans temaerne.

Vi har fokus på Årets gang, måneder, dage, højtider

Vi taler om hvem er jeg, hvor bor jeg, på hvilken adresse og med hvem.

Fokus på overgange med besøg til skolen, samt viden overdragelse til fritidshjem og skole.

Vi er opmærksomme på den særlige systematik der er vigtig omkring storgruppen ift vidensoverdragelse og samarbejdet med fritidshjem og skoler. Derfor overvejes organiseringen ift. hvilke voksne der er ansvarlige i storgruppen.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vi gør brug af lokalområdet på følgende måde:

Alt efter børnenes alder og udvikling så gør vi brug af de lokale legepladser. Nogen gange er selve turen til legepladsen af ligeså stor værdi for barnets læring.

De nærliggende biblioteker er ligeledes vigtige for børnenes dannelse, tilegnelse af viden og nysgerrighed på deres omverden. Børnene er tit med til at bestemme hvilke bøger vi skal låne på biblioteket, det kan være både faktabøger om spændende dyr, og fantasifulde fortællinger om superhelte og meget mere.

Vi tager på KUBEN hvor der er stor mulighed for fysisk udfoldelse.

Vi bliver hvert år inviteret i Adventskirken, til børnegudstjeneste og det gør vi gerne brug af.

Vi har et ønske om at bruge bibliotekernes service mere f.eks. ved at gøre brug af bibliotekernes tilbud om at sammensætte bogkasser så de kan matche et tema der arbejdes med i institutionen. Vi vil også gerne gøre endnu mere brug af muligheden for at kunne opleve teater på biblioteket.

Vi har gået lucia på det nærliggende plejehjem. Det var en sjov oplevelse for både de ældre på hjemmet og for børnene der deltog.

Vi vil gerne bruge mere tid på at undersøge de lokale muligheder. Det kunne eksempelvis være den lokale cykelsmed (og lære at lappe cykel), de lokale butikker ift indkøb, hjælpe med at samle skrald i lokalområdet.

Vi vil gerne bruge vores forældreressourcer endnu mere i denne sammenhæng til f.eks at gøre brug af forældrenes kontakter til politistation og andre spændende steder man kan besøge.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Det fysiske børnemiljø i Dybendal

Fordelingen af børnene i de forskellige rum påvirkes af årstiden. Er det koldt, vådt og blæsende er vi mere indenfor, og derfor er der mere brug for alternative løsninger i vinterhalvåret når vi tager inderummet i brug. Vi har derfor forskellige aftaler med børnene. En gruppe store børn max 4 fra storgruppen der består af de kommende skolebørn, få lov til at være udenfor alene på legepladsen. Det bliver løbende vurderet hvilke børn der kan være ude alene og hvor længe. Den voksne der giver børnene lov til at være ude, holder opsyn med dem. En anden aftale er at børnene godt må lege i garderoberne efter kl 9, hvor de fleste børn er ankommet. Det vurderes løbende om legen kræver opsyn eller guidning. Ligeledes prøver vi også i vinterhalvåret at bruge vores krearum i kælderens om eftermiddagen hvis det kan lade sig gøre. Om morgenen og om eftermiddagen definerer vi den ene børnehavestue som stillezone. Her skal der være et særligt rum for de mindste børn i institutionen. Vi arbejder løbende med fokus på at vores børnehus skal kunne rumme både de stille og de vilde. Vores 3 grupper i børnehaven og vuggestuen ar alle på tur en gang om ugen. Når gruppen går på tur er der mere plads og ro til de andre børn i institutionen. I sommerhalvåret bruges uderummet ekstra meget, og vi er tit på legepladsen både formiddag og eftermiddag. På legepladsen fordeles de voksne sig, så der er voksne til rådighed i begge ender af legepladsen.

Det psykiske børnemiljø i Dybendal

De voksne har en stor andel i børnenes trivsel. Vi stræber efter at alle børn oplever sig set og forstået og anerkendt som en vigtig del af børnefællesskabet. Dette kræver at vi voksne er lydhøre overfor børnenes input og ideer. I forbindelse med vores legeprojekt har vi erfaret hvor værdifuldt det kan være når den voksne afventer og observerer både når det gælder om konflikter, er det noget børnene kan løse selv på en god måde. Eller er det eksempelvis en voldsom leg, der faktisk er god og givende for den gruppe børn der deltager. Det er vigtigt at vi voksne er meget opmærksomme på alle børns oplevelser af deres liv her i børnehuset. Derfor er forældresamarbejdet også her særdeles vigtigt. For det er ikke altid barnet fortæller hvordan det oplever sig selv i børnegruppen til personalet, så når forældre fortæller om mistrivsel eller børn der af forskellige årsager er kede af at skulle i børnehaven, så tager vi det meget alvorligt og holder gerne en samtale ekstra med forældrene for at vi sammen kan genskabe trygheden og tilliden for barnet.

Vi bruger ligeledes TOPI'en til at være opmærksomme på alle børns trivsel. Når børnene er lidt ældre kan vi begynde at bruge Fri For Mobberi, som er en metode til at få snakket om følelser og til at få anerkendt hinandens forskelligheder ud fra bl.a en række billeder der portrætterer børn der har det svært i nogle forskellige situationer. Når vi holder samling, spiser og laver aktiviteter i grupperne så arbejder vi for at det sker i en positiv og rar atmosfære. Vi vil

Det æstetiske børnemiljø i Dybendal

Vi arbejder løbende med vores indretning, så der er plads til flest mulige lege og aktiviteter både indendørs og udendørs. Vi har selv bygget en skillevæg som kan bruges som et pause/læserum, samtidig med den skaber et visuelt billede af et hus, hvor en kat stikker hovedet frem i et vindue. Vi forsøger at indrette rummene så det er tydeligt hvor man kan lege hvad. Boghylde, dukkekrog, puderum. På den måde prøver vi at skabe rum for både bevægelse og koncentration og fordybelse. Vi mener det er vigtigt med udsmykning fra

børnenes forskellige projekter, så vi kan snakke om det de har lavet sammen og dele det med deres forældre.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Alsidig personlig udvikling

Det er her vi starter, dette er udgangspunktet for hvordan barnet kan tillære sig alt det, det har brug for at udvikle. Nemlig ved at barnet oplever sig set, hørt og forstået. Vi møder altid både børn og forældre med et smil, og byder på den måde ind i en verden med omsorg og forståelse for barnets behov. Vi bruger meget tid på at lære barnet at kende, for igennem kendskabet til barnet at hjælpe og understøtte dets udvikling videre frem i dets institutionsliv.

Vi arbejder ud fra de 6 læreplanstemaer .

Vi køre med tre faste dage i jævnaldrende grupper, gr. 1, gr2 og stor gr. Hvor vi har fokus på det kreative, det motorisk/musikalske og er på ture hvor vi bl.a. lærer om kultur og at gå i trafikken.

Vi guider børnene i leg ude som inde og i deres interaktion med hinanden.

Vi lærer børnene at være selvhjulpne i garderoben med selv at tage tøj på, at hjælpe til eks. Ved borddækning og har fokus på at børnene lærer at hjælpe hinanden, lytte og forstå hinanden og egne og andres følelser og øver dem i selv at være med til at løse konflikter og sætte grænser for sig selv ved bl.a. at sige STOP Som voksne er vi forbillede for børnene i at vise omsorg og at have den gode anderkendende dialog både med hinanden og med børnene.

Vi skaber rammer og rum som er overskuelige og med billeder så og funktion opdelt så der er plads til at røre sig og til at fordybe sig.

Vi har kunstuger hvor vi fordyber os i temaer og udfolder børnene fantasi og kreative evner.

Vi sprogtester og laver Topi skema, overdragelses skemaer til skolen for at holde øje med børnenes udvikling i trivsel og skoleparathed.

Vi samarbejder med forældrene om barnet holder forældremøder og har løbende snakke med forældrene om barnets hverdag og generelle trivsel og udvikling.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

De to pædagogiske læringsmål handler om, at:

- at vi skal skabe rammer, hvor børn trives, indgår i sociale fællesskaber, udvikler empati og relationer
- at vi også skal skabe rammer, hvor forskellighed bliver set som en styrke, og være med til at bidrage til børnenes demokratiske dannelse.

Det kan vi opfylde fx gennem leg, hvor børn uanset alder, køn, individuelle interesser eller kulturel og social baggrund, bliver inkluderet.

Børnene skal prøve at indgå i sociale fællesskaber, prøve at udvise empati, forhandle, indgå kompromisser.

Som pædagoger skal vi prøve at understøtte. Vi skal veksle mellem at gå foran, ved siden af og bagved børnene for at sikre at det hele lykkes.

Eksempel: Alle mine kyllinger – legen:

Vi samler børnene, uanset alder, køn, kulturel baggrund m.m. Fortæller dem, hvad legen går ud på. Er i starten med i legen, for derefter at holde opsyn med børnene.

Kan nogle af børnene ikke forstå samspillet regler, prøver vi at træde til, for at guide barnet. Når børnene ikke enes, eller slås, prøver vi at få dem til at tale sammen, ikke blive uvenner ved at give hinanden hånd og kram.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Kommunikation og sprog

Den styrede pædagogiske lærerplan

Vi udfører sprogvurdering for alle børn i børnehaven, for at have opmærksomhed på børnenes sproglige udfordringer og deres styrker. Vi læser historier, med tilhørende billeder for at skabe en sammenhæng i fortællinger og forståelse af tekster.

Vi synger dagligt sange til samling, hvor vi både benytter os af høje og lave stemmer, for at skabe variation og benytter melodi til at gøre sproget sjovt, det samme med rim og remser.

Vi har på stuerne billeder af bogstaver og tilhørende motiver hængende på væggene, der understøtter læring af alfabetet på en visuel måde.

Vi øver dagligt sprogrutiner, ved at give dem hjælpemidler til, hvordan man kan formulere sig. Både når man har brug for hjælp, når man er i konflikt, når man vil deltage i leg (f.eks. rollelege) og når man kommunikerer med både voksne og andre børn. Her hjælper vi også børnene med at få sat ord på situationer de oplever.

I spisesituationer benytter vi roen til at tale med børnene om hvad de har lavet i løbet af dagen, weekenden etc., hvad de interesserer sig for og spørger ind med hv-spørgsmål til deres verden (familie, venner, lege, interesser).

Vi sørger for at have en tæt kontakt med forældrene ift. barnets sproglige udvikling, således at der bliver en sammenhæng mellem institutionen og hjemmet, og for at der er et fælles fokus og samarbejde.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børnehuset Dybendal er vi meget opmærksomme på børnenes muligheder for fysisk udfoldelse. Vi har en legeplads der blev renoveret i 2016, og som er indrettet så alle sanser bliver stimuleret. Vi har løbecykler, der øver balancen. Vi er i fuld gang med at etablere en cykelbane mellem vores træer, så det forskellige underlag, giver plads til at børnene også får styrket deres kognitive evner. Vi har gynger og klatrestativ, der styrker den vestibulære sans, og klatrevæg og kravlebro, der styrker børnenes muskelkraft. Vi initierer fælleslege som fangelege og gemmelege og opfordrer børnene til selv at fortsætte legene. Indenfor er der også mulighed for at bruge kroppen. Vi har et pudrum, der bruges til både styrkelege, hop fra forskellige niveauer, kast med puderne, kolbøtter og rullefald, der alle styrker den kinæstetiske sans. Vi har ugentlige gruppeaktiviteter, hvor vi laver aldersvarende rytmik og bevægelse med børnene. Det kan f.eks. være forhindringsbaner, sanglege, slåskultur, dans og afslapning/mindfulness. Vi sørger så vidt muligt for at hele kroppen er i spil og at der sker en kobling mellem krop og hjerne i alle vores aktiviteter.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Undersøgelse af naturen på legepladsen. Måden vi er sammen med børnene på. Science ift de andre temaer. Huske os selv på hvor brede temaerne.

I vores børnehus har naturen en sanselig-kropslig effekt. V i finder smådyr på legepladsen, holder dem, passer dem, og lære om dem i børnehøjde.

Vores mål er bl.a. at give børn kendskab til naturen og udelivet. Vi introducere science ved at hjælpe børnene med at eksperimentere.

Vi tager naturen indenfor. Bruger eller genbruger elementer fra naturen som vi selv har fundet. Dette er med til at give ejerskab. Vi arbejder årtidsbaseret; i efteråret finder nedfaldsblade og kastanjer,

Vi spørger ind til naturen, og viser dermed interesse for ny viden. Snakker om årstider samt deres skiften. Hvad kendetegner eksempelvis efteråret?

Vi fremmer børnenes nysgerrighed ved i fællesskab at undersøge samt afprøve nye ting som har med naturen at gøre.

At børnene selv søger efter smådyr og insekter i spande. De passer på dem og har dermed også forståelse og respekt for naturen. Kan selv benævne hvilke dyr de har fundet.

Børnene bliver modigere samt tør udfordre sig selv og andre. Det ser vi helt fra vores vuggestue når børnene f.eks. tør røre ved en bænkebidder eller en regnorm. De fleste børn lærer også hermed at få hænder der er våde eller fyldt med jord eller grus.

Vi har en sangleg hvor nogle af sangene omhandler dyr og natur samt fakta (eksempel?)

Hvordan ved vi at børnene oplever interesse og læring om natur, udeliv og science?

Børnene deler glædeligt deres interesse for naturen og dens fænomener med personalet og deres forældre, men også andre børn som ikke har været en del af den konkrete episode.

Børnene viser glæde og ansvarsfølelse for udelivet ved at passe på dyr og have interesse for hvad dyr spiser, hvordan de lever m.m

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Kodeordet for dette lærerplanstema er nysgerrighed.

Nysgerrighed på hvordan vi lever i en mangfoldig verden fyldt med muligheder. Da vi ikke har så stor forskel i forældrenes kulturbaggrund kigger vi på andre kulturer når vi ser teater eller når vi ser film på nettet fra andre kontinenter.

Hvert år afholder vi nogle kunstneruger, hvor alle børn igennem et tema får lov til at udfolde deres kreative evner. De sidste par år har det overordnede tema været eventyr. Børnene deles i andre aldersintegrerede grupper end de plejer for at lære at samarbejde i nye konstellationer. Eventyrene belyses fra mange forskellige vinkler. Eventyret bliver fortalt eller læst højt, børnene er med til at genfortælle det. Der kan laves dukketeater eller andre bearbejdelser som tegning eller sang og dans. Vi starter et sted og ser så hvor børnenes interesse bringer projektet hen. Som afslutning på kunstnerugerne holder vi en stor fernisering for forældrene.

Derudover har vi mindst en gang om ugen hvor vi arbejder med kreative processer. Men vi øver os i at kæde dette mere sammen med de andre læreplanstemaer i projekter som vi gør i kunstnerugerne.

Vores krearum i kælderen bliver også til dette projekt flittigt brugt. Det er vigtigt at børnene får lov til at beskæftige sig med forskellige materialer, så de bliver fortrolige med former og farver, og nysgerrighed på

hvordan man sammen kan skabe et unikt udtryk.

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringsskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Når vi arbejder indenfor rammerne af den styrkede pædagogiske lærerplan, så er det vigtigt at huske at det ikke kun handler om børnenes læring og læringsmiljø.

De voksne fagprofessionelle skal jævnligt reflektere og justere deres praksis således at der til stadighed skabes høj kvalitet i det pædagogiske arbejde igennem hele dagen. Det gælder kvalitet i rutiner, aktiviteter og børnenes leg.

Igennem projektet Arbejdspladsen i fokus, blev vi opmærksomme på værdien af at bruge videofilm af den

pædagogiske praksis til at skabe refleksion, og dette vil vi fortsætte med og opfordre vores studerende til at tage i brug.

2 gange om året arbejder alle grupper med registreringen af alle børns trivsel via TOPI'en.

I 2020 vil der være et særligt fokus på rutiner. Alle 3 stuer samler data, det vil sige observationer, praksisfortællinger eller videoklip fra stuens rutiner. Disse bringes op på hvert stuemøde, og ved hjælp af aktionslæringsmetoden vil vi gå på opdagelse i vores praksis og finde ud af hvad der skal justeres og udvikles. For at skabe en vedvarende kulturforandring, vil denne refleksion blive prioriteret på hvert stuemøde som afholdes hver 14. dag.

På gruppemøderne i børnehaven vil der ligeledes blive arbejdet med refleksion om det enkelte barns udvikling og forberedelse til forældresamtaler.

I Asylselskabet vil vi mødes 3 gange om året med de faglige fyrtårne og udveksle erfaringerne mellem de 9 institutioner, og dermed skabe refleksioner over vores praksis.

Vi vil ligeledes bruge p-møder og forældrebestyrelsesmøder til at skabe refleksion over egen praksis.

Vi vil bruge "Redskab til selvevaluering" fra EVA (Danmarks Evalueringsinstitut) til møderne.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Hele lærerplanen tages op til refleksion på p-lørdagen i 2021. Her vil der blive gruppearbejdet omkring dette dokument. Da denne lærerplan er sin første af sin slags vil det derfor være nødvendigt med en gennemgang og justering af hele læreplanen, således at dens refleksioner og eksempler kan få endnu større ejerskab i personalegruppen.